

ВПЛИВ ГЕНОТИПУ БАРАНІВ-ПЛІДНИКІВ АСКАНІЙСЬКОЇ КАРАКУЛЬСЬКОЇ ПОРОДИ РІЗНИХ ЕКОТИПІВ НА ЯКІСТЬ ПОТОМСТВА

Марчук О.М., аспірант

Одеський державний аграрний університет

У статті викладені результати впливу баранів-плідників асканійської каракульської породи різних екотипів на якість потомства при паруванні з вівцематками різного забарвлення. Встановлено, що барани-плідники молдавського екотипу за швидкістю і класністю ягнят переважають баранів-плідників українського екотипу.

Ключові слова: барани-плідники, вівцематки, ягнята, жива маса, смушковий тип, клас .

Постановка проблеми. Відомо, що овець асканійської каракульської породи не розводять лише для отримання продуктів, які є предметом першої необхідності. Не можливо обійтися без баранини, вовни, молочних продуктів. Без каракульських смушок в принципі обійтись можна. Але каракуль є предметом попиту при досягненні суспільством певного рівня економічного розвитку. Він займає певне видне місце серед традиційних товарів, які вивозяться з країни. Підвищення добробуту населення диктує нагальну необхідність інтенсифікації цієї галузі [1].

Прагненням каракулеводів - є задоволення попиту споживачів різних національностей, віку, суспільного положення і матеріального забезпечення. В зв'язку з цим, отримання смушків найвищої якості є однією з головних задач селекції каракульських овець. Досягнути бажаного смушкового типу і класу овець можливо лише підбором племінного матеріалу та вибірковою незадовільного [2].

Метою нашої роботи було вивчення впливу баранів-плідників різного екотипу на живу масу при народженні, смушковий тип та клас ягнят, отриманих від вівцематок каракульської асканійської породи I класу жакетного смушкового типу різного забарвлення.

Матеріал і методика досліджень. Дослідження проводились в умовах АФ «Бородіно-А» Тарутинського району Одеської області на поголів'ї овець асканійської каракульської породи I класу жакетного смушкового типу , та баранів-плідників завезених з Республіки Молдова та південних регіонів України. У ягнят визначали живу масу при народженні, смушковий тип та клас у віці 1-3 днів, згідно з «Інструкції по бонітуванню каракульських і сокільських овець з основами племінної роботи» [4]. Цифровий матеріал опрацьовували методом варіаційної статистики за Н.А. Плохинским [3].

Результати досліджень. В досліді використовували баранів-плідників які характеризувалися такими показниками:

Баран № 08300, рік народження 2007, забарвлення : сур золотистий, клас еліта, смушковий тип - ребристий, завиток – щільний, середнього розміру; конституція – міцна, завезений з міста Каушани, Республіка Молдова;

Баран №03400, рік народження - 2008 , забарвлення – світло-сіре, клас еліта, смушковий тип - ребристий, завиток – середнього розміру; конституція – міцна, завезений з міста Лопушне, Республіка Молдова;

Баран №03534, рік народження – 2007, забарвлення - чорне, клас еліта, смушковий тип - ребристий, конституція – міцна, завезений з господарства НДІТ «Асканія-Нова», Україна.

Жива маса ярок при народженні отриманих від баранів-плідників різних екотипів показана в таблиці 1.

З даних таблиці 1 видно, що ярки, отримані від баранів –плідників молдавського екотипу за живою масою при народженні переважали ярок отриманих від барана-плідника українського екотипу: в групі вівцематок чорного забарвлення на 0,04 кг або на 0,94 %, а в групі вівцематок сірого забарвлення на 0,34 кг або на 7,7%.

Таблиця 1

Жива маса ярок при народженні від різних баранів-плідників, кг

Екотип і забарвлення барана-плідника		Ярки від:							
		Вівцематок чорного забарвлення				Вівцематок сірого забарвлення			
		n	X±Sx	±δ	Cv%	n	X±Sx	±δ	Cv%
Молдавський	Сур золотий	6	3,98±0,22	0,51	12,8	5	4,36±0,25	0,51	11,7
	Світло-сіре	7	4,47±0,14	0,36	8,05	8	4,47±0,13	0,36	8,05
Середнє:			4,22±0,18	0,43	10,4		4,41±0,19	0,43	10,05
Український	чорне	7	4,18±0,17	0,43	10,28	9	4,07±0,22	0,63	15,4
Середнє:		7	4,18±0,17	0,43	10,28	9	4,07±0,22	0,63	15,4

Між баранами-плідниками молдавського екотипу за живою масою отриманих ярок при народженні переважав баран-плідник світло-сірого забарвлення над ярками отриманими від барана-плідника забарвлення сур : у групі вівцематок чорного забарвлення на 0,49 кг або на 10,9%; а в групі вівцематок сірого забарвлення на 0,11 кг або на 2,4%. Показники живої маси баранців при народженні отриманих від баранів-плідників показані в табл. 2.

Таблиця 2

Жива маса баранців при народженні від різних баранів-плідників, кг

Екотип і забарвлення барана-плідника		Баранці від:							
		Вівцематок чорного забарвлення				Вівцематок сірого забарвлення			
		n	X±Sx	±δ	Cv%	n	X±Sx	±δ	Cv%
Молдавський	Сур Золотий	8	4,22±0,14	0,38	9,0	13	4,73±0,19	0,67	14,1
	Світло-сіре	8	4,62±0,015	0,40	8,65	14	4,56±0,07	0,27	5,92
Середнє			4,42±0,03	0,38	8,82		4,64±0,13	0,47	10,0
Український	чорне	10	4,34±0,1	0,3	6,9	13	4,44±0,15	0,53	11,9
Середнє		10	4,34±0,1	0,3	6,9	13	4,44±0,15	0,53	11,9

З даних таблиці 2 видно, що баранці, отримані від баранів –плідників молдавського екотипу, за живою масою при народженні переважали баранців, отриманих від барана-плідника українського екотипу: в групі вівцематок

чорного забарвлення на 0,08 кг або на 2,2%, а в групі вівцематок сірого забарвлення на 0,2 кг або на 4,3%.

Між баранами-плідниками молдавського екотипу, за живою масою отриманих баранців при народженні, у групі вівцематок чорного забарвлення переважав баран-плідник світло-сірого забарвлення над баранцями, отриманими від барана-плідника забарвлення сур на 0,4 кг або на 8,6 %. А у групі вівцематок сірого забарвлення, навпаки, переважали за живою масою при народженні баранці отримані від барана-плідника забарвлення сур на 0,17 кг або на 3,6%

Розподіл потомства за забарвленням від баранів-плідників різного екотипу показано в табл. 3

Таблиця 3

Розподіл піддослідних ягнят за забарвленням, %

Екотип і забарвлення барана-плідника		Вівцематки, забарвлення	n	Забарвлення ягнят					
				чорне		сіре		сур	
				Гол	%	гол	%	гол	%
Молдавський	Сур золотистий	чорне	14	13	92,8	-	-	1	7,2
		сіре	18	7	38,8	4	22,4	7	38,8
	Світло-сірий	чорне	15	9	60	6	40	-	-
		сіре	22		-	22	100	-	-
Український	Чорний	чорне	17	17	100	-	-	-	-
		сіре	22	12	54,5	10	45,5	-	-

Аналізуючи дані таблиці 3 видно, що при паруванні вівцематок чорного забарвлення з бараном-плідником сірого забарвлення було отримано ягнят з сірим забарвленням – 40%, з чорним – 60%. При паруванні вівцематок сірого забарвлення з цим же бараном-плідником було отримано 100% ягнят сірого забарвлення.

При паруванні вівцематок з бараном-плідником чорного забарвлення було отримано нащадків 100% чорного забарвлення. А при паруванні його з вівцематками сірого забарвлення отримали ягнят чорного забарвлення – 54,5%, сірого – 45,5%

Парування вівцематок чорного забарвлення з бараном сур золотистий отримано ягнят чорного забарвлення 92,8%, сурового – 7,2%, а при паруванні сірих вівцематок з цим же бараном-плідником отримали ягнят чорного забарвлення – 38,8%, сірого – 22,4% і сурового – 38,8%.

Показники смушкового типу ягнят отриманих від баранів-плідників різних екотипів показано в таблиці 4.

З даних таблиці 4, видно що при паруванні чорних вівцематок з бараном сур золотистого забарвлення найбільше ягнят було отримано класу еліта і I в ребристому смушковому типі (75,8%), а в жакетному смушковому типі були отримані ягнята II класу (21,5%). При паруванні сірих вівцематок з цим же бараном, кількість отриманих ягнят класу еліта і I, також була більша в ребристому смушковому типі (61,0%). В жакетному типі ягнята класу еліта відсутні, а I і II класу було - 22%.

При паруванні чорних вівцематок з бараном світло-сірого забарвлення ягнята класу еліта були відсутні, кількість I класу (53,5%), II класу (46,5%).

Таблиця 4

Смушковий тип та клас піддослідних ягнят отриманих від баранів-плідників різного забарвлення

Екотип і забарвлення барана-плідника	Забарвлення вівцематок	п	Смушковий тип і клас ягнят												
			Жакетний						ребристий						
			еліта		I		II		еліта		I		II		
			гол	%	гол	%	гол	%	гол	%	гол	%	гол	%	
Молдавський	Сур золотистий	чорне	14	-	-	-	-	3	21,5	3	21,5	8	57,0	-	-
		сіре	18	-	-	2	11,3	1	10,7	5	27,7	6	33,3	3	17
	Світло-сірий	чорне	15	-	-	3	20,0	5	33,5	-	-	5	33,5	2	13
		сіре	22	-	-	3	13,5	3	13,5	4	18,0	11	50,0	1	5,0
Український	чорний	чорне	17	-	-	4	23,5	4	23,5	2	11,7	7	41,3	-	-
		сіре	22	-	-	5	22,7	7	31,8	2	9,0	6	27,5	2	9,0
Всього			108	-	-	17	15,7	23	21,3	16	14,9	43	40,7	8	7,4

При паруванні сірих вівцематок з цим же бараном найбільше ягнят було отримано класу еліта і I в ребристому смушковому типі, а в жакетному смушковому типі ягнят I класу було 13,5%, II – 13,5%, класу еліта не виявлено. При паруванні чорних вівцематок з бараном чорного забарвлення ягнят класу еліта (11,7%) і I (41,3%) найбільше потомства було отримано в ребристому смушковому типі, в жакетному смушковому типі клас еліта у ягнят був відсутній, а I і II класу отримано по 23,5%.

При паруванні сірих вівцематок з цим же бараном, найбільше ягнят було отримано класу еліта і I ребристого смушкового типу (36,5%) , в жакетному смушковому типі клас еліта у ягнят був відсутній, I класу отримано 22,7%, II – 31,8%.

Висновки

1. Барани-плідники молдавського екотипу за скороспілістю потомства в ембріональний період (жива маса ягнят при народженні) переважали барана-плідника українського екотипу відповідно у баранців на 0,2 кг або на 4,3%, у ярокочок на 0,34 кг або на 7,7%.

2. При бонітуванні ягнят у 1-3 денному віці було одержано більше класного потомства (еліта і I клас) від баранів-плідників молдавського екотипу порівняно з українським на 24 гол або на 92%.

3. За смушковим типом суттєвих відмінностей між баранами-плідниками різних екотипів не виявлено

ЛІТЕРАТУРА

1. Гигинейшвили Н.С. Племенная работа в цветном каракулеводстве./ Н.С. Гигинейшвили.- М.: Колос, 1976.-192 с
2. М.А. Ескара.Повышение качества каракуля плоского смушкового типа методом разведения по линиям / М.А. Ескара, А.А. Ахметшиев, Ж.Н. Каримов//Овцы, козы, шерстяное дело.-2011.-№2.-С.18-19
3. Плохинский Н.А. Руководство по биометрии для зоотехников/Н.А. Плохинский.-М.: Колос, 1969.-256 с
4. Інструкція по бонітуванню каракульських і сокільських овець з основами племінної роботи.-К.:Урожай,1993.-29 с.

Марчук О.М. В статъе изложены результаты влияния баранов-производителей асканийской каракульской породы разных экотипов на качество потомства при спаривании с овцематками различной окраски. Установлено, что бараны-производители молдавского экотипа по скороспелости и классности ягнят превышают барана-производителя украинского экотипа.

Ключевые слова: бараны-производители, овцематки, ягнята, живая масса, смушковый тип ягнят, класс.

Marchuk O.M. The article summarizes the results of the influence of rams Askanian karakul breed different ecotypes of the quality of the offspring when mating with ewes of different colors. Found that sheep-producing ecotype of Moldovan precocity and proficiency of the Lambs is dominated by sheep producers Ukrainian ecotype

Key words: sheep producers, ewes, lambs, live weight, sheepskin type lambs, class.